

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

NR. 161/418, II metai

SEEDORF

1946 M.

spalio 21 d., pirmadienis

This paper is certified by the camp leader to contain only literal translations of extracts of the Allied Press and published under this condition with permission of UNRRA Team 295.

Information about approved activities and camp internal affairs /such as sport-art-and-welfare/ are also permitted.

/all information of general interest is what heard on the wireless from London BBC./

PABALTIJŲ VALSTYBIŲ ANEKSIJA - NIEKUO NEPATEISINAMAS TSRS ŽYGIS -

SAKO BYRNES.

Su bus. JT pilnaities sesija ir užs. reik. ministerių konferencija New-Yorke pasaulio užsienio politika įeina į naują fazę. Paryžiaus kongresas, ne žiūrint į savo nepasisekimą, davė progos vakarų demokratijoms dar kartą išsamiai išžonduoti politinę tereną ir iš to sudaryti sau atitinkamą išvadą.

Dar nepasiekus „Queen Elisabeth“ Amerikos krantų, atskridęs JAV užs. reik. min. Byrnes, matyt, gavęs iš savo prezidento instrukcijų ateities gairėms nustatyti. Pasakytoji per radiją į amerikiečių tautą Byrneso kalba aiškiai nusako, kad JAV nenutolusios nuo užbręstųjų ir siekiamųjų tikrosios demokratijos principų ir besiekiamos jų, ši karta pereinančios į daugiau žadančių ofenzyvinį pobūdį. Ne toji aplinkybė, kad Byrneso lapomis pirmą kartą viešai ir oficialiai buvo paminėtas Pabaltijo vardas, teikia realesnį pagrindą mūsų viltims, bet Byrneso griežtas tonas, reikalaujantis atitaisyti visas skriaudas.

Ir ne tik Byrneso „išengiamojoje“ kalboje jaučiami „nauji vėjai“: įvairiose pasaulio vietose, lyg nematomo mygtuko paspaudimu, suskamba momentui reikalingi akomponimentai.

Kai kam politinis „žaismas“ New-Yorke nebus lengvas, bet ar ši naujoji fazė jau ir bus lemiamoji - parodys netolima ateitis.

Byrnes savo kalbos pradžioje nusiskundė jį apimančiu neramumu, matant vis blogėjančius ir blogėjančius TSRS - JAV santykius. Paryžiaus kongreso metu TSRS sudariusi prieš JAV valstybių bloką, ko vakarinės tautos nedariusios ir nemanančios daryti.

Ir tai daranti valstybė, kuri karo metu gavusi iš JAV daugiau negu 10 milijardų dolerių sumai paramos! TSRS vedanti priešingą Atlanto ir JT Chartoms politiką, primetanti savo valią kitoms tautoms. TSRS aneksavusi Pabaltijo valstybes, Suomijos dalį, Bukoviną, Besarabiją, Karpatų Ukrainą, Ramiojo Vandenyno salas, Sachaliną ir Port Arturą; šie jos žygiai niekuo nepateisinami. TSRS užplūdusi savo netiesos propaganda visą pasaulį ir per ją siekianti „nekaltybės ir išminties“ monopolio. Negana to, TSRS per JT Chartą teikiama jai veto teisę naudojanti piktam. Viso to fone esą reikia atsiminti, kad TSRS nesanti vienybės tauta. JAV, siekdamos laisvės, tolerancijos ir kitų demokratinių principų, raginančios prie laisvos pasaulinės prekybos, o TSRS tai vadinanti JAV ekonominia imperializmu ir noru pavergti Europą. JAV niekam negrąšo, bet niekuomet nepakęs netiesos. JAV yra pasiryžusios vengti karo, tačiau esą negalima sakyti, kad ginkluotas konfliktas yra išvengiamas.

JAV statysiančios laisvės rūmą, dedamos akmenį ant akmenų, toleruodamos kitas tautas, bet ir nepakęsdamos jokių prievartos privilegijų.

TURKIJA PASIRINKO DABAR ATSAKYTI

Turkija atsakė TSRS-gai į jos notą, reikalaujančią bendros turkų-sovietų gynybos Dardanelams. Turkijos pasiuntinys Londone paskelbė notos turinį: Turkija atsakiusi TSRS-gai neigiamai, nes Dardanelai ištiesai įeina /keliami į 2 psl./

Juozas Mikštas

MANO LAISKAI

Dažnai rašau tau ilgus laiškus,
Bet jų išsiųsti nevalia.
Rytojus toks niūrus, neaiškus,
Žiauri gyvenimo dalis!

Slepiu juos savo lagamine,
Kur laukia jie šviesios dienos,
Kada, sugrįžęs į tėvynę,
Galėsiu tau parodyt juos.

Prisimenu, kai bombos krito,
Liepsnojo miestai sugriauti.
Kada taikos aušra prašvito,
Jaučiau tave arti, arti...

Nutilo gaudesys patrankų,
Bet... ar pasauly jau ramu?...
Svetur žmogus tebesitranko,
Netekęs tėviškės namų...

Tirštėja debesys paniūrę
Ir neša audrą iš rytų...
Pasaulis grimsta skausmo jūron,
Neužmatydamas krantų...

Bet aš rašau tau ilgus laiškus.
Kada juos gausi - nežinia.
Rytojus mūsų toks neaiškus,
Paniręs lūkesčių tvane.

--o-o-o-o--

TURKIJA PASIRINKO DABAR ATSAKYTI

/atkelta iš 1 psl./

į Turkijos teritoriją ir tik ji vie-
na juos ginsianti. TSRS reikalavimas
pažeidžias Turkijos suverenumą ir
kenkias kaip Turkijos - TSRS, taip
ir Turkijos - vakarų valstybių ge-
riems santykiams.

JAV PROTESTAI JUGOSLAVIJAI IR ALBA-
NIJAI

JAV pasiuntė Jugoslavijai notą,
protestuodamas prieš JAV piliečių
kalinimą Jugoslavijos stovyklose, kur
JAV piliečiai yra verčiami dirbti
sunkiai fizinius, vergiškus darbus.

Jugoslavijos pasiuntinys Vašing-
tone, atsakydamas į JAV protestą,
raštu pareiškė, kad jokie JAV pilie-
čiai nesą laikomi jugoslavų stovyk-
lose, o laikomųjų stovyklose asmenų
tarpe, jei ir būvę JAV piliečiai, bet

vėliau dalyvavę 5-joje kolonoje. Pa-
gal Jugoslavijos įstatymus jie yra
nustoję tos pilietybės.

-JAV pasiuntė Albanijai protesto
notą prieš albanų prievartą, neišlei-
džiant išplaukti į JAV jos piliečių.

PADĖTIS LENKIJOJE NĖRA NORMALI

Anglijos žem. rūmuose vyriausybės
atstovas pranešė apie nenormalią padė-
tį Lenkijoje. Potsdame D.Britanija
nutarusi pripažinti laik.Lenkijos vy-
riausybę tik su ta sąlyga, jei pasta-
roji prisilaikysianti demokratinių
principų ir pravesianti demokratinius
rinkimus. Ligi šiol, pasak kalbėtojo,
Lenkijoje to nesą pastebima. Dar dau-
giau: vienintelė dar pakenčiama opozi-
cija - ūkininkų partija nuolat kenčian-
ti nuo laik.vyriausybės represijų, jos
nariai areštuojami, jos veikimas drau-
džiamas, jos spauda cenzūruojama. Be
to, šalyje nesą politinės laisvės,
vykdomi areštai ir tremiami žmonės.

NUTRŪKO TSRS - VENGRIJOS DERYBOS

Maskvoje nutrūko TSRS - Vengrijos
derybos dėl Semigrade esančių Petro-
šany anglies kasyklų eksploatacijos.
Vengrų delegacija grįžo į Budapeštą.

VEL PERSIJA BE VYRIAUSYBĖS

Atsistatydinus Soltane vyriausybei,
naują Persijos kabinetą buvo sudaręs
Kawar, bet po vienos dienos „valdymo“
dėl pietų Persijoje vykstančių neramu-
mų turėjo atsistatydinti.

PAMALDOS UŽ JT

Vakar Londone Sv.Petro katedroje
vyko iškilmingos pamaldos už JT išlai-
kymą. Pamaldose buvo atsilankęs D.Bri-
tanijos imperatorius Jurgis su savo
karaliene ir vyriausybės nariai.

-Vakar Berlyne vyko komunaliniai
rinkimai, kuriuose dalyvavo šios par-
tijos: SED /vienybės p./, SPD /soc.-
dem./, CDU /krikšč.dem.sąj./ ir LPD
/laisvi demokratai/. Sovietų srityje
vyko rinkimai į apskričių savivaldy-
bes; ten dalyvavo SED, CDU ir LPD.

-Korėjos pietryčiuose ties Taikyu
buvo mesta bomba, kuri užmušė kelius
policininkus ir apie 20 sužeidė. Ko-
rėjiečių slukšniuose sakoma, jog tai
komunistų darbai, kurie agituoja prieš
korėjiečių politiką ir amer.karius.

KARALIŲ SUTEMOS /pabaiga/.

Vėliau Italija ir dabar Bulgarija išsiuntė savo karalius Umberto II ir Simeoną II į egziliją. Vienintelis karalius, kurį tauta vėl priėmė, yra Graikų karalius Jurgis. Jis dabar pradeda iš naujo viešpatuoti.

---00000---

IR VANDENBERG KALBĖJO

JAV vyr. opozicijos atstovas demokratų partijos lyderis Vandenberg vakar vieną dieną po Byrneso kalbos, kalbėjo per JAV radiją. Jis patvirtino demokratų partijos pilną pritarimą JAV vedamai politikai. Be to, Vandenberg pareiškė, kad jis pilnai įsitikinęs, jog nei TSRS, nei JAV karo nenorinčios ir kad rytų komunizmas ir vakarų demokratijos galėsiančios rasti modus vivendi ateities bendradarbiavimui palaikyti. Jis, Vandenbergas, Paryžiuje girdėjęs sovietų kaltinimus vakarų valstybių adresu, tačiau iš priešingos pusės to netekę pastebėti. Tai įrodo, kad apie TSRS kapitalistinį apsupimą negali būti ir kalbos, tačiau tai ir įrodo TSRS tikrus siekius. Kaip ten ir nebūtų, Vandenberg dar pasitiki Stalino gerais norais išvengti karo ir palaikyti su vakarų demokratijomis gerus santykius.

ŽINIOS IS TĖVYNĖS

Šiandien tiek Tarybinės Lietuvos spaudoj, tiek per jos radiją tekalbama apie Tarybinės Lietuvos darbo valstiečių iškvietimą Tarybų Latviją ir Tarybų Estiją socializmui. Su tuo iškvietimu šios abi valstybės sutiko ir apie tai pranešė socializmo iškvietai. Latvija iki spalio revoliucijos šventės išpareigojo "tėvynės fondui" virš plano pristatyti 700.000 pūdų duoninių javų, iki spalio konstitucijos dienos baigti rudeninį arimą ir pan. Panašių įsigaliojimų turinti ir Estija, kuri žadanti "dovanų Stalinui" pristatyti 500.000 pūdų javų. Ryšių su šiomis socializmo, Vilniaus "Tiesa" paskyrė ištisą vedamąją, kur visų pirma smarkiai barami Šiaulių ir Ukmergės apskr. darbo valstiečiai, kad šie labai nerangiai vykdo privalomąją javų pristatymą. Iki šiol blogiausiai prievolės pristato Šiaulių apskr. Karčių žodžių pasakyta tiems, kurie "grūdus pūdo ir grobsto iš tarybinių ūkių". Pagaliau karta ant visados reikia perblokti buočių

LABAI PRASYČIAU

neatsisakyti Gerbiamai Redakcijai a man rašteliu pranešti, kas mūsų stovykloje daug senos tautosakos /dainų, pasakų, padavimų, maldelių, mįslių, priežodžių ir t.t./ moka, kas moka senoviškų dainų dainuoti, kad galėčiau nuėjęs iš jų užrašyti. Prašom pranešti: pavardę, vardą, amžių, rajoną, baraką ir kambarį. Tautosaka mūsų tautos didžiulis turtas. Ji dar ne visa surinkta. Per šį karą jos ir surinktos daug zuvo. Tautosaka praversti mokslui /kalbotyrai, istorijai, literatūrai, agronomijai, medicinai, kosmografijai, psichologijai, jurisprudencijai ir t.t./ Prašom patalkininkauti. P. B u t ė n a s

sabotažą, kurio reiškinių vis dar, esą per tiršta. Kliuvo ir tiems, kurie vis dar negrąžina valstybei gautasias paskolas.

Šiaulių "Rutos" fabrike užbaigiamas pristatyti naujas korpusas. Jau esą dedami langai, įstatomos durys. Per paskutinius 9 mėnesius šiems statybos darbams, esą, išleista 180.000 rublių. Daromi praplėtimai ir Vilniaus degtinės fabrike, kuriuos iki revoliucijos šventės norima baigti. Be abejo, baigus šiuos darbus, būtų pagaminama daugiau degtinės.

Klaipėdoj valyti griuvėsius įkinkinti visi gyventojai, neišskiriant nei istaigų bei fabriku tarnautojų ir darbininkų. Dabar griuvėsiai tvarkomi palei Dangės upę. Stachanoviškai pasižymėjęs sporto darbuotojas Misevičius ir kt. Atituštinamas 900 metrų skveras, kur bus pastatytas didingas pergales paminklas.

Gan veiklios esančios Ukmergės mergaičių progimnazijos mokinės. Jos meseniai sudariusios istorijos ir sporto būrelius. Leidžia net du laikraščius: "Naujoji pašvaistė" ir "Tarybinė trečiokė".

ABERDEN MANEVŲ LAUKAS/AP/. JAV armija tarp kitako dabar bandanti šiuos ginklus: 100 to toną su 105 mm patranka, naujausius automatinius šautuvus, šautuvus be atatrunkės ir t.t. JAV armija perspėja JAV pramonę pasiruošti savo pastatų ir darbininkų apsaugai, jei kiltų naujas karas...

LIETUVIŲ VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Spalio mėn. 18 d. 19.15 val. įvyko Seedorfo stovyklos lietuvių tautinės grupės visuotinis susirinkimas. Jį atidarė L.G.K.-to pirm. Užgiris. Perskaičius UNRRA Team 295 dir. J. Dubois laišką ir išrinkus prezidiumą, L.G.K.-to pirm. Užgiris pranešė, kad lyderis ir L.G.K. komitetas atsistatydina. Savo pranešime jis nurodė tas priežastis, dėl kurių komitetas nutarė atsistatydinti, o svarbiausia iš tų priežasčių - tai penki mėnesiai įtempto darbo, kainavusio labai daug nervų. Pirmininkas pareiškė, kad gal atėję nauji žmonės su naujomis pajėgomis, pajėgs nugalėti tas kliūtis, kurias buvusiam komitetui ne visada pasisekdavo įveikti. Baigdamas komiteto pirmininkas pareiškė, kad informacinis susirinkimas su darbo apyskaita ir einamųjų reikalų aptarimu numatytas sušaukti ateinančios savaitės pradžioje, todėl šiandien šie klausimai nebus paliesti.

Lyderis Vl. Petkūnas savo pranešime nurodė, kad komitetas jau prieš tris savaites buvo nutaręs atsistatydinti, tačiau p. Chamberlaino'o prašomas, savo atsistatydinimą pratęsė iki p. Chamberlaino'o išvažiavimo. Toliau savo atsistatydinimą pratęsti komitetas negalėjęs, nes nuovargis, nervų įtempimas ir įvairūs nesklandumai, kylą daugumoje iš asmenų ne visada norėjusių k-to pastangas suprasti, padarė darbą neįmanomą. Baigdamas p. Petkūnas pareiškė, kad UNRRA direktorius p. Dubois pavedė susirinkimui išrinkti tris kandidatus lyderio vietai ir devynis kandidatus į Gerovės Komitetą. Padaręs savo išvadas dėl kandidatų tinkamumo p. direktorius, kandidatų sąrašo ribose, leis susirinkimui išrinkti tautinį lyderį ir tris narius į Gerovės Komitetą. Šie rinkimai busią sekančią savaitę.

Susirinkimas nutarė pusiau slapto balsavimu išrinkti kandidatus. Tuo keliu eidamas susirinkimas išrinko:

1. p. Reisonienė	436,-	bals.
2. p. Kasperavičiū	419,-	"
3. p. Samušį	335,-	"
4. p. Sadauską	331,-	"
5. p. Povilaitį	295,-	"
6. p. Ploksčių	247,-	"
7. p. Garbaliuską	211,-	"
8. p. Stašį /jaun./	196,-	"
9. p. Žydavičiū	170,-	"

10. p. Stašį /sen./	131 bals.
11. p. Leikų	113 "
12. p. Sakalą	68 "

/Duomenys paimti iš minėto susirinkimo protokolo/.

ĮVAIRŲ STOVYKLOS PRANEŠIMAI

-Kirčio ir priegaidės paskaitos, jau pasibaigus gimnazijoje trimesčiui, vėl prasideda šiandieną 19 val. mokytojų kursų klasėje.

---0000---

-Buxtehudės amatų mokyklai reikalinga etatinių ir nuolatinių 12 darbininkų ir 5 darbininkės namų ruošos darbams. Bus priimami asmenys, neturintieji šeimos. Darbininkams bus duodamas sunkaus darbo darvinys. Užsirašyti L.G.K. komiteto raštinėje darbo valandomis.

---0000---

-Ketvirtadienį, spalio mėn. 24 d. 19 val. didž. stovyklos salėje šaukiamas L.G.K. informacinis susirinkimas. Sekančią dieną bus lyderio ir L.G.K.-to rinkimai.

---0000---

-Mūsų profesoriai iš Hamburgo Pabaltijo Universiteto yra nutarę išvykti paskaitų į lietuvių stovyklas. Kai kur jau buvo su įdomiomis savo paskaitomis. Ir mūsų stovyklos švietimo vadovybė pakvietė juos atvykti, ir tikimasi, kad, turbūt, pirmučiausia atvyks ar prof. I. Krikščionas, ar prof. M. Biržiška.

ĮVAIRIOS POLITINĖS ŽINIOS

-Trečiadienį JT pilnaties sesiją atidarys JAV prezidentas Trumanas, pasakydamas kalbą.

-JAV paskyrė Turkijai paskolą 25 mil. dol. sumai.

-Vakar Belgrade „pergalės“ parada priėmė Tito ir Lenkijos ministras pirmininkas

-Ryšium su Alžyro vyno afera, prancūzų policija konfiskavo 300.000 litrų to vyno ir nuolat kontroliuoja vyno kainas.

-Sustreikavo Monte Carlo kazino krupjės.

---0000---

Leidžia ir redaguoja L. Gerovės Komiteto Spaudos Sekcija. Išėina kasdien be šventadienių. Prenumerata mėnesiui 10 RM. Redakcija ir adm. I raj. 53 tel.